

Østlandssamarbeidet - etter regionreformen

Tilrådning fra
politisk styringsgruppe

Oslo, 15. januar 2019

www.otsam.no

Innholdsfortegnelse

1: Tilrådning.....	3
2: Politisk styringsgruppe	4
3: Gjennomføring	4
3.1 Møter.....	4
3.2 Adm. bistand	4
3.3 Innhenting av informasjon	4
4. Østlandssamarbeidet etter regionreformen	5
4.1 Premisser for styringsgruppens vurderinger	5
4.2 Hvordan øke nytten/effekten av Østlandssamarbeidet?	5
4.3 Formål og verdigrunnlag for Østlandssamarbeidet etter regionreformen	5
4.4 Politiske samarbeidsområder i Østlandssamarbeidet etter 1. januar 2020.....	6
4.5 Organisering etter 2020	8
4.6 Dimensjonering, finansiering og finansieringsmodeller	9
4.7 Andre aktuelle roller, oppgaver og samarbeidsområder	10
4.8 Forholdet til Osloregionen (OR) og Osloregionens Europakontor (ORE)	11
4.9 Grenseoppgangen mot KS på interessepolitiske område	11
5. Videre behandling	11
Vedlegg 1: Questback Østlandssamarbeidet 2025	11
Vedlegg 2: Oppsummering etter dialogmøte 2. november 2018	11
Vedlegg 3: Andre politiske og administrative samarbeidsområder	12

1: Tilråding

Politisk styringsgruppe avgir med dette sin innstilling i tråd med bestilling og mandat gitt av Østlandssamarbeidets kontaktutvalg 8. juni 2018 i sak 27/18:

Styringsgruppens tilråding:

1. Politisk styringsgruppe anbefaler at Østlandssamarbeidet videreføres og rendyrkes som et strategisk politisk samarbeid mellom Viken, Oslo, Innlandet og Vestfold/Telemark.
2. Samarbeidet gjennom Østlandssamarbeidet skal ha hovedfokus på følgende politikkområder:
 - a. Samferdsel
 - b. Næring
3. I tillegg til kontaktutvalget bør Østlandssamarbeidet fra 1. januar 2020 organiseres med to fagpolitiske utvalg:
 - a. Fagpolitisk utvalg for samferdsel
 - b. Fagpolitisk utvalg for næring
4. Deltagende fylkeskommuner kan være representert med inntil 2 politikere i de politiske utvalgene
5. Den administrative organiseringen skal speile den politiske organiseringen
6. Likhetsprinsippet videreføres slik at hver av de fire fylkeskommunene bidrar med lik finansiering av fellesaktivitetene i Østlandssamarbeidet. Kontingenter fastsettes av kontaktutvalget.
7. Det foreslås at Viken påtar seg rollen som vertsfylkeskommune for Østlandssamarbeidet fra 1. januar 2020

Figur: Forslag til organisering av Østlandssamarbeidet etter 1. januar 2020.

2: Politisk styringsgruppe

På møte i juni 2018 oppnevnte kontaktutvalget i Østlandssamarbeidet i sak 27/18 en **politisk styringsgruppe** som fikk i oppgave å se nærmere på hvilke oppgaver og hvilken rolle Østlandssamarbeidet skal ha etter regionreformen.

Styringsgruppen hatt følgende sammensetning:

Innlandet: Anne Karin Torp Adolfsen (leder) og Per Roar Bredvold
Viken: Ole Haabeth (nestleder) og Rune Kjølstad
Oslo: Tor Henrik Andersen
Vestfold og Telemark: Kåre Pettersen og Tone Berge Hansen

Styringsgruppen har hatt følgende mandat:

- a. *Den politiske styringsgruppen skal vurdere hvilken rolle og hvilke oppgaver Østlandssamarbeidet skal ha fra 1. januar 2020.*
- b. *Styringsgruppen skal i denne forbindelse vurdere:*
 - i. *formål og aktuelle fremtidige samarbeidsområder*
 - ii. *hvordan man kan øke nytten/effekten av Østlandssamarbeidet*
 - iii. *fremtidig organisering (organisasjonsform, styring og ledelse)*
 - iv. *dimensjonering, finansiering og finansieringsmodeller*
 - v. *forholdet til Osloregionen og Osloregionens Europakontor*
 - vi. *grenseoppgangen mot KS på interessepolitiske område*
- c. *Styringsgruppens rapport skal ferdigstilles innen 1. februar 2019.*
- d. *Forslagene fra styringsgruppen skal legges frem for drøfting på første møte i kontaktutvalget i 2019.*

3: Gjennomføring

3.1 Møter

Det har i prosjektperioden vært avholdt 3 møter i politisk styringsgruppe.

3.2 Adm. bistand

I arbeidet har styringsgruppen fått bistand fra Østlandssamarbeidets sekretariat og en adm. arbeidsgruppe bestående av Tron Bamrud (Innlandet), Anne Skau (Viken), Hege Glenna (Vestfold og Telemark) og Bjarne Haslund (Oslo). Medlemmene i adm. arbeidsgruppe har deltatt på møtene i styringsgruppen med tale og forslagsrett.

3.3 Innhenting av informasjon

Som grunnlag for styringsgruppens arbeid og vurderinger har det vært naturlig å få kartlagt hvordan ledende politikere og ansatte i fylkeskommunene tenker om Østlandssamarbeidet i nåtid – og fremtid.

Det ble derfor gjennomført en web-basert questback-undersøkelse der ca. 100 sentrale politikere og nøkkelansatte i fylkeskommunene på Østlandet anonymt fikk mulighet til å gi uttrykk for egne oppfatninger. Sluttrapporten fremgår av vedlegg 1.

Styringsgruppen har også sett nærmere på innspillene fra workshop *Østlandssamarbeidet 2025* som ble gjennomført i forbindelse med møtet i kontaktutvalget i Tønsberg fredag 2. november. Oppsummeringen fra workshop fremgår av vedlegg 2.

I tillegg har styringsgruppen hatt tilgang til tidligere årsmeldinger og historikk, samt gjeldende strategiplan 2016-2019 og handlingsplan for 2018-2019.

4. Østlandssamarbeidet etter regionreformen

4.1 Premisser for styringsgruppens vurderinger

Styringsgruppen har lagt følgende premisser til grunn for vurderingene som er gjort:

1. Oppgaver og politikkområder som best kan ivaretas av den enkelte fylkeskommunene bør ikke prioriteres av Østlandssamarbeidet.
2. Oppgaver og politikkområder som best kan ivaretas på nasjonalt nivå gjennom KS bør ikke prioriteres av Østlandssamarbeidet.
3. Erfaringer fra samarbeidet de siste 25 år er viktig å ha med seg når kursen for fremtidens Østlandssamarbeid skal stakes ut. Samtidig skal ikke fortidens løsninger og organisering være styrende for det fremtidige samarbeidet mellom fylkeskommunene på Østlandet.
4. Det må kunne sannsynliggjøres at et samarbeid i Østlandssamarbeidet på de prioriterte politikkområdene og med tilhørende operative aktivitetene gir fylkeskommunene merverdi, slik at kostnadene står i forhold til opplevd og faktisk nytte.

4.2 Hvordan øke nytten/effekten av Østlandsamarbeidet?

Styringsgruppen mener at økt nytte/effekt kan oppnås ved at Østlandssamarbeidet:

1. fokuserer enda tydeligere på politikkområder/oppgaver som har betydning for hele (eller store deler av) landsdelen – samtidig som utfordringene best kan løses ved fylkesoverskridende samarbeid.
2. videreutvikles og rendyrkes som fylkeskommunenes samarbeidsorgan – både i forhold til politisk/strategiske nivå og i forhold til utviklingsorienterte/prosjektrelaterte oppgaver som best kan løses av fylkeskommunene på Østlandet i fellesskap.
3. har en fleksibel organisering og styringsstruktur som raskt kan tilpasses nye behov og endringer i oppgaveporteføljen til de nye fylkeskommunene fra 1. januar 2020.

4.3 Formål og verdigrunnlag for Østlandssamarbeidet etter regionreformen

4.3.1 Nåværende formålsparagraf

Vedtektene til Østlandssamarbeidet ble vedtatt 5. juni 2015 av kontaktutvalget. Formålet fremgår av vedtektenes §2:

Østlandssamarbeidet har til formål:

- å videreutvikle Østlandet som en konkurransedyktig region i Europa, og
- å sikre en regional balansert og bærekraftig utvikling innen landsdelen

Dette skal skje gjennom:

- å fremme regionale interesser overfor eksterne beslutningstakere, og
- å drive prosjekt- og utviklingsarbeid av felles interesse

Hver fylkeskommune skal inviteres til å delta i prosjekter i regi av Østlandssamarbeidet. Slik deltakelse er frivillig.

4.3.2 Endring av vedtekter og formålsparagraf

Styringsgruppen foreslår at formålsparagrafen til Østlandssamarbeidet endres og da med følgende ny ordlyd:

1. *Østlandssamarbeidet skal bidra til å sikre en regional balansert og bærekraftig utvikling på Østlandet gjennom samhandling innenfor politikkområdene samferdsel og næring.*
2. *Østlandssamarbeidet skal fremme Østlandet som en attraktiv og konkurransedyktig region i Europa.*

Nytt formål og prioritering av politikkområdene samferdsel og næring er en viktig premis for struktur og innhold i beslutningsdokumentet slik det legges frem fra politisk styringsgruppe.

Endringer i vedtektene bør ses på etter at kontaktutvalget har konkludert i forhold til valg av politikkområder og valg av fremtidig organisering av Østlandssamarbeidet.

4.3.3 Verdigrunnlag

Styringsgruppen mener at verdigrunnlaget, fastsatt i gjeldende strategiplan for perioden 2016-2019, kan legges til grunn for samarbeidet mellom fylkeskommunene på Østlandet også etter 2020:

«Fylkeskommunene deltar i samarbeidet som likeverdige parter med samme rettigheter og forpliktelser. Samarbeidet bygger på frivillighet, slik at partene på selvstendig grunnlag bestemmer hvilke deler av samarbeidet man ønsker å delta aktivt i. Samarbeidet bygger på gjensidig respekt og lojalitet i forhold til de beslutninger som er fattet. Gjennom å bygge samarbeidet på likeverdighet, frivillighet, respekt og lojalitet vil man over tid utvikle et samarbeid som er robust og forutsigbart og som samtidig bidrar til at det skapes tydelige merverdier for alle deltagende parter.»

4.4 Politiske samarbeidsområder i Østlandssamarbeidet etter 1. januar 2020

4.4.1 Prioritering av politikkområder

Det er behovene til de fire nye fylkeskommunene som skal være styrende for hvordan Østlandssamarbeidet skal utvikles videre og hvilke politikkområder som skal inngå i samarbeidet.

Styringsgruppen foreslår at Østlandssamarbeidet organiseres med noen politikkområder som ligger fast, og at disse *kan* suppleres med prosjektorganiserte aktiviteter som er avgrenset i tid og volum.

Basert på informasjonen fra questback-undersøkelsen og kontaktutvalgets workshop 2. november og med basis i premisene fra pkt. 4.1 ovenfor, foreslår styringsgruppen at

følgende to politikkområder skal være hjørnesteiner for Østlandssamarbeidet i årene som kommer.

- A. Samferdsel
- B. Næring

Østlandssamarbeidet skal ha ansvar for å koordinere fylkeskommunenes arbeid på disse politikkområdene og på denne måten bidra til å videreutvikle Østlandet som en konkurransedyktig og innovativ europeisk region.

På disse to politikkområdene vil *landsdelsperspektivet* vil være spesielt viktig – og fylkeskommunenes aktive deltagelse i Østlandssamarbeidet vil dermed bidra til å sikre en regional balansert og bærekraftig utvikling i hele regionen.

Styringsgruppen foreslår at politikkområdene **miljø, kompetanse** og **internasjonalt** skal være en integrert del av all interessepolitisk aktivitet i Østlandssamarbeidet – og da særlig for å underbygge og styrke ØS sitt arbeid innen samferdsel og næring.

4.4.2 Samferdsel

Fram mot 2040 vil befolkningen på Østlandet øke med 25 prosent. Det betyr 650.000 flere innbyggere enn i dag. Både i prosent og målt i antall mennesker, er det Østlandet som vil vokse rasket og mest i Norge. Østlandet har derfor særskilte infrastruktur-utfordringer som må løses uavhengig av de fremtidige fylkesgrensene. Samferdsel bør derfor være et prioritert politikkområde for Østlandssamarbeidet også etter 2020.

Mange ulike aktiviteter kan være aktuelle å ha med i Østlandssamarbeidets samferdselspolitiske portefølje etter 2020. Eksempler kan være:

- Jobbing ovenfor Storting og Regjering, eks. budsjettprosessen
- Østlandspakka med innspill til arbeidet med nasjonal transportplan
- InterCity-utbyggingen - kommunikasjonsaktiviteter
- Grensekryssende korridorer (mot Stockholm og Gøteborg)
- Internasjonalt samarbeid (STRING og Scandria Alliance, TEN-T mm)
- Samferdsel og klima
- Overføring av gods fra veg til båt og bane
- Regional havn- og terminalstruktur
- Veg og vegutbygging, vegprising/bompenger og vedlikeholdsetterslep
- Areal og transport (byutvikling)
- Kollektivtrafikk
- Billettering og sømløse reiser på tvers av fylkene

4.4.3 Næring

Østlandet har andre utfordringer når det gjelder verdiskaping og næringsutvikling enn resten av landet. Regionen er komplementær der mange av kunnskaps- og forskningsmiljøene holder til i Oslo og Akershus, mens industrien i større grad er lokalisert utenfor hovedstadsområdet. For å ta ut verdiskapingspotensialet på Østlandet er det derfor nødvendig med et sterkere og mer målrettet fylkesoverskridende samarbeid.

Næringslivet er frikoblet fra fylkesgrenser. God tilgang til arbeidskraft og kompetanse er av stor strategisk betydning for næringslivet på Østlandet. Det er derfor også behov for å

koordinere samarbeidet mellom fylkeskommunene på Østlandet slik at næringskompetanse-, og innovasjonspolitik i større grad kan ses i sammenheng.

Med fylkeskommunenes nye og utvidede samfunnsutviklerolle kan det være aktuelt å utvikle felles strategier for næringsutvikling på Østlandet. Bioøkonomi og skognæringa er eksempler på næringer der landsdelsperspektivet kan være spesielt relevant.

Regionalisering av virkemiddelapparatet er også et tema som det kan være interessant å se nærmere på gjennom Østlandssamarbeidet. Videreføring av initiativene knyttet til smart spesialisering kan være en aktuell felles metodikk for å kunne videreutvikle Østlandet som verdiskapingsregion.

Fylkeskommunene bør ha en ambisjon om å styrke Østlandet sin posisjon som en bærekraftig og konkurransedyktig europeisk region. Derfor bør Østlandssamarbeidets arbeid på næringsområdet også ha en internasjonal dimensjon som må klargjøres nærmere.

4.5 Organisering etter 2020

4.5.1 Organisasjonsform

Styringsgruppen foreslår at Østlandssamarbeidet videreføres og rendyrkes som et strategisk polisk samarbeid mellom Viken, Oslo, Innlandet og Vestfold/Telemark.

Det foreslås at Viken påtar seg rollen som vertsfylkeskommune – tilsvarende den rollen som Akershus fylkeskommune har hatt frem til nå.

4.5.2 Politiske utvalg

Det foreslås en utvalgsstruktur bestående av følgende politiske utvalg:

- Kontaktutvalget
- Fagpolitisk utvalg for **samferdsel**
- Fagpolitisk utvalg for **næring**

Dette innebærer at antall politiske utvalg reduseres fra tre til to.

Styringsgruppen foreslår at de politiske utvalgene skal ha inntil 8 medlemmer med 2 politikere fra hver av de fire fylkeskommune med personlige varamedlemmer. En adm. bisitter/observatør fra hver fylkeskommune bør delta i utvalgsmøtene.

I tillegg til de tre faste politiske utvalgene kan kontaktutvalget oppnevne adhoc-grupper ved behov.

4.5.3 Faste administrative grupper

Administrativ organisering skal speile ny politisk organisering. Styringsgruppen foreslår derfor at Østlandssamarbeidet skal ha følgende tre faste adm. grupper.

Rådmannsutvalget opprettholdes – med forberedelse av saksliste til møtene i kontaktutvalget.

Administrativ gruppe for samferdsel videreføres som i dag og forbereder samferdselssakene som skal videre til fagpolitisk utvalg.

Administrativ gruppe for næring (ny) opprettes og vil få ansvar for å forberede saker som skal videre til fagpolitisk utvalg for næring. Den nye adm. gruppen skal behandle saker knyttet til næring, verdiskaping og kompetanse – og gruppen bør derfor ha en bred faglig sammensetning.

4.5.4 Andre adm. grupper

I tillegg til de faste adm. gruppene kan rådmannsutvalget nedsette/oppnevne prosjektgrupper, undergrupper og andre adhoc-grupper ved behov. Antall administrative grupper vil kunne variere over tid og må tilpasses behov og ressurstilgang.

4.5.5 Sekretariatet

Dagens modell med et eget sekretariat videreføres som i dag.

4.5.6 Organisasjonsmodell

I figuren nedenfor er styringsgruppen sitt forslag til ny organisasjonsmodell for Østlandssamarbeidet vist. Det er bare de faste politiske utvalgene og de faste adm. gruppene som er inkludert i modellen.

Det fremgår av figuren at det foreslås en modell der antall fagpolitiske utvalg reduseres fra 3 til 2. Den adm. strukturen speiler den politiske organiseringen av Østlandssamarbeidet med 2 faste administrative grupper som knyttes opp til hvert av de to fagpolitiske utvalgene.

4.6 Dimensjonering, finansiering og finansieringsmodeller

Kontingenten, som fastsettes av kontaktutvalget, vil være styrende for dimensjoneringa av sekretariatet.

Styringsgruppen ser det som naturlig at gjeldende prinsipp med lik medlemskontingent for alle fylkeskommunene videreføres. Dette bygger opp omkring prinsippene og verdigrunnlaget om at Østlandssamarbeidet er et strategisk og politisk samarbeid mellom likeverdige parter.

4.7 Andre aktuelle roller, oppgaver og samarbeidsområder

I kap. 4.4 har styringsgruppen foreslått samferdsel og næring som prioriterte politikkområder for Østlandssamarbeidet etter 2020.

Fylkeskommunene samarbeider *politisk og administrativt* også på en rekke andre områder. En beskrivelse av de viktigste øvrige samarbeidsområdene fremgår av vedlegg nr. 3. Nedenfor omtales samarbeidsområdene kort:

4.7.1 Europapolitisk samarbeid

Østlandssamarbeidets europapolitiske arbeid har fokus på økt regional medvirkning og innflytelse i europapolitikken og bedre løsninger gjennom europeisk samarbeid og dialog. Gjennom Østlandssamarbeidet samarbeider fylkeskommunene om politikkovertvåking, påvirkning, aktiv deltakelse på europeiske arenaer og nettverkssamarbeid på sentrale områder for samfunnsutviklingen på Østlandet.

4.7.2 Kompetanse og opplæring

Kompetanse og opplæring har vært prioritert av Østlandssamarbeidet – med et eget fagpolitisk utvalg som har behandlet ulike politiske saker. En rekke faglige nettverksgrupper med deltagelse fra fylkeskommunene møtes jevnlig for erfaringsutveksling og samarbeid. Østlandssamarbeidet har også sekretariatsfunksjonen for opplæringsregion Øst.

4.7.3 Ungdomsmedvirkning – ØstsamUng

ØstsamUng er Østlandssamarbeidets ungdomsnettverk. Nettverket har fokus på europeisk ungdomsdeltakelse samt diskusjon av ulike tema som er viktig for ungdom på Østlandet. En gang i året møter ØstsamUng kontaktutvalget til dialogmøte.

4.7.4 Schleswig-Holstein samarbeidet

De åtte fylkeskommunene i Østlandssamarbeidet har en felles samarbeidsavtale med delstaten Schleswig-Holstein, Tyskland. Avtalen koordineres gjennom Østlandssamarbeidet.

4.7.5 Østlandsutstillingen - kultur

Østlandsutstillingen er en av fem kunstnerstyrte landsdelsutstillinger for samtidskunst. Den finansieres av syv fylkeskommuner (ikke Telemark) gjennom Østlandssamarbeidet.

Styringsgruppen har ikke tatt stilling til hvordan disse oppgavene og samarbeidsområdene skal følges opp etter 2020. Dersom Østlandssamarbeidet fortsatt skal ha ansvar for disse oppgavene, må det selvsagt allokeres ressurser til dette innenfor ØS sitt samlede budsjett.

4.8 Forholdet til Osloregionen (OR) og Osloregionens Europakontor (ORE)

Østlandssamarbeidet er en felles strategisk og politisk samarbeidsarena for fylkeskommunene på Østlandet. Styringsgruppa anbefaler kontaktutvalget å se på hvilke kontaktflater man skal ha mellom ØS, ORE og OR for å optimalisere aktivitet for å sikre måloppnåelse iht. Østlandssamarbeidets justerte formålsparagraf.

4.9 Grenseoppgangen mot KS på interessepolitiske område

Hovedprinsippet er at fylkeskommunene benytter KS til politikkområder og oppgaver på nasjonalt nivå, mens Østlandssamarbeidet vil være den naturlige samarbeidsarena for fylkesoverskridende politikkområder og oppgaver der det er behov å fokusere spesielt på landsdelsnivå.

Kontaktutvalget bør ta initiativ til en dialog med KS for for å sikre god ressursutnyttelse og økt resultatoppnåelse.

5. Videre behandling

Med fremleggelsen av dette beslutningsdokumentet mener politisk styringsgruppe å ha utført sitt oppdrag i henhold til mandatet gitt av kontaktutvalget på KU-møte i juni 2018. Videre behandling av saken følges opp av kontaktutvalget.

Vedlegg 1: Questback Østlandssamarbeidet 2025

Se separat dokument/vedlegg.

Vedlegg 2: Oppsummering etter dialogmøte 2. november 2018

Se separat dokument/vedlegg.

Vedlegg 3: Andre politiske og administrative samarbeidsområder

Nedenfor gis det en nærmere beskrivelse av andre politiske og administrative samarbeidsområder i Østlandssamarbeidet, jf. kap. 4.7

1: Europapolitisk samarbeid

Østlandssamarbeidet har egen europapolitisk strategi. Gjeldende strategi ble vedtatt i kontaktutvalget i juni 2017 og har som målsetting «økt regional medvirkning og innflytelse i europapolitikken» og «bedre løsninger gjennom europeisk samarbeid og dialog».

Fylkeskommunene samarbeider om politikkovertvåking, påvirkning, aktiv deltakelse på europeiske arenaer og nettverks-samarbeid på sentrale områder for samfunnsutviklingen på Østlandet. Det europapolitiske samarbeidet gjennom Østlandssamarbeidet bygger på to pilarer:

- Merverdi for å få økt gjennomslag og bli hørt i det europapolitiske arbeidet nasjonalt og inn mot EU og europeiske organisasjoner/institusjoner.
- Merverdi gjennom arbeidsdeling, samordning, informasjonsutveksling og ressursbruk

Det europapolitiske arbeidet er tverrsektorielt og berører alle fagområder fylkeskommunene har ansvar for. Det strategiske arbeidet gjennom Østlandssamarbeidet skal støtte opp under fylkeskommunenes europeiske engasjement.

Noen sentrale oppgaver og roller som inngår i arbeidet er:

- Politisk påvirkning overfor Utenriksdepartementet (UD) og Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) vedrørende regional medvirkning og regionenes rolle i europapolitikken og EØS – herunder Team Norway, Europapolitisk forum, lobbyarbeid for norsk program-deltakelse i EU, Tysklands-strategien, mv
- Lobbyarbeid overfor EU med tanke på Governance – flernivåstyring (Multilevel Governance) – regionenes rolle og inkludering i beslutninger samt på tematiske områder av relevans for norske regioner (bl.a. regionalpolitikk, transport, kompetanse, ungdom)
- Support til og koordinering av deltakelsen i europeiske regionale organisasjoner for politikkpåvirkning (f.eks. CPMR, AER, BSSSC, Nordsjøkommisjonen)

Østlandssamarbeidet har over år opparbeidet seg en unik kompetanse og rolle i Norge med hensyn til Østersjø-samarbeidet. Bl.a. har Østlandssamarbeidet i perioden 2017 – 2019 formannskap i det regionale Østersjø-samarbeidet BSSSC (Baltic Sea States Subregional Co-operation). I tillegg har sekretariatet i Østlandssamarbeidet, på oppdrag fra KMD, rollen som nasjonalt kontaktpunkt for Interreg Østersjøprogrammet – herunder norsk regionale medlem i programmets overvåkings- og styringskomite. Sekretariatet ivaretar også Norges rolle i Østersjøstrategiens styringsgruppe for samarbeid med nabolandene (Norge, Russland, Island, Hviterussland) og Østlandssamarbeidet deltar som partner i kommunikasjonsprosjektet for Østersjøstrategien «Let's communicate» på vegne av Norge.

Sekretariatet har en 100% stilling som fagsjef Europa. Et eget internasjonalt fagpolitisk utvalg utgjør den politiske møteplassen for arbeidet. En egen internasjonal faggruppe inngår også.

2: Kompetanse og opplæring

Kompetanseområdet har vært prioritert av Østlandssamarbeidet – med et eget fagpolitisk utvalg som har behandlet ulike politiske saker.

Kompetansegruppa (fylkesopplæringssjefene) har også sett behov for faggrupper/nettverksgrupper på ulike områder - herunder fag- og yrkesopplæring, fagskole, voksenopplæring, oppfølgingstjenesten for unge utenfor arbeid og skole, spesialundervisning, pedagogisk bruk av ict i videregående opplæring (vgo) og Kostra i vgo. De ulike nettverksgruppene har medlemmer fra fylkeskommunene og Oslo, og har fokus på erfaringsutveksling og samarbeid over fylkesgrensene. Felles utviklingsarbeid og gjennomføring av større FoU prosjekter har inngått som viktige element i samarbeidet på kompetanseområdet.

Landets fylkeskommuner har delt opp Norge i tre opplæringsregioner for å effektivisere driften i hvert fylke og sikre gode rutiner for kjøp og salg av elev- og lærlingplasser på tvers av fylkesgrensene. Opplæringsregionen Nord består av de seks nordligste fylkene, opplæringsregionen sør-vest består av fem fylker og opplæringsregion Øst omfatter 8 fylker (Østlandssamarbeidet). Innenfor disse tre regionene samarbeides det om opplæringstilbudene, det gjelder spesielt for kurs hvor et fylke ikke har et stort nok elevgrunnlag til å starte en hel klasse. Denne form for samarbeid kan betraktes som et inter-fylkeskommunalt samarbeid. Østlandssamarbeidets sekretariat ivaretar rollen som sekretær for opplæringsregion Øst.

Kompetansegruppa (fylkesopplæringssjefene) er ansvarlig faggruppe. Rådgiver i sekretariatet på kompetanseområdet har ivaretatt funksjonen som sekretær.

Sekretariatet har hatt en 100% stilling på kompetanseområdet fram til utgangen av 2018.

3: Ungdomsmedvirkning – ØstsamUng

ØstsamUng er Østlandssamarbeidets ungdomsnettverk som samler ungdom fra fylkeskommunenes ulike medvirkningsorgan (ungdommens fylkesting/-råd og fylkeselevråd) to ganger i året. Basis for arbeidet er en samordning av europeisk ungdomsdeltakelse i BSSSC og AERs ungdomsnettverk samt diskusjon av europeiske og nasjonale tema av interesse for ungdommene på Østlandet. Ungdomsmedvirkning er en viktig del av Østlandssamarbeidets europastrategi.

En gang i året møter ØstsamUng kontaktutvalget til dialog om et relevant tema/sak. Dialogen og sakene fra disse møtene følges opp i den enkelte fylkeskommune og felles gjennom Østlandssamarbeidet. ØstsamUng samarbeidet støttes av en administrativ koordineringsgruppe og en sekretariats- ressurs (25% av en stilling innleid eksternt).

4: Schleswig-Holstein samarbeidet

De åtte fylkeskommunene i Østlandssamarbeidet har en felles samarbeidsavtale med delstaten Schleswig-Holstein i Tyskland. Avtalen koordineres gjennom Østlandssamarbeidet og følges opp av europaansvarlig i sekretariatet. Internasjonal administrativ gruppe i Østlandssamarbeidet følger avtalen tett og forbereder sammen med sekretariatet de årlige kommisjonsmøtene på politisk nivå. Schleswig-Holstein samarbeidet er politisk knyttet til kontaktutvalget. I de årlige handlingsprogrammene står kultursamarbeid sentralt. Dette arbeidet følges tett opp av Østlandssamarbeidets kulturgruppe med støtte fra sekretariatet.

5: Østlandsutstillingen - kultur

Østlandsutstillingen (ØU) er en av fem kunstnerstyrte landsdelsutstillinger for samtidskunst.

Den finansieres av syv fylkeskommuner (minus Telemark) gjennom Østlandssamarbeidet, har kontorlokale hos Akershus kunstsenter og turnéplan for visning i ulike fylker. Kontaktutvalget i Østlandssamarbeidet har vedtatt at utstillingen skal være et kulturpolitisk tiltak, med oppgaver både som landsdelsutstilling og som del av felles aktivitetsprogram med den tyske delstaten Schleswig-Holstein. ØU har sitt eget styre og en daglig leder. Budsjetten og årsplaner behandles i kontaktutvalget. I tilknytning til konkrete prosjekter innenfor Schleswig-Holstein samarbeidet bevilges det ekstra midler fra ØS sitt budsjett for europapolitisk samarbeid.

En administrativ kulturgruppe i Østlandsamarbeidet følger opp Østlandsutstillingen og kultursamarbeidet med Schleswig-Holstein. Gruppen støttes av adm. ressurser i sekretariatet.